

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister zonder portefeuille (Luns), 25 sept. 1952

Met het geven van een nadere beschouwing over de achtergrond en betekenis van de in Uw 99 bedoelde kwestie, heb ik gewacht tot het parlementaire debat zou zijn beëindigd. Tegen de verwachting in heeft de Regering niet gisteren direct geantwoord, doch zal zij bij monde van de Minister van Defensie eerst op 1 October een verklaring afleggen.

Een overzicht van de gehouden redevoeringen is U inmiddels per telex verzonden.

Het Kabinet zal zich morgen (Vrijdag) beraden over de inhoud der regeringsverklaring. Een nadere analyse van de reeds bij mijn schrijven van 11 Augustus nr. 1140 geschetste achtergronden van dit politiek conflict, waarbij thans de NMM betrokken is, zal ik U uiterlijk morgen telegraferen.

Inmiddels zou het naar mijn mening aanbeveling verdienen, dat ik zonder verwijl bij Mukarto een informele demarche doe onder achterlating van een aide-mémoire, teneinde zo mogelijk te bereiken, dat de Indonesische Regering in haar antwoord rekening zal houden met mogelijke reacties van Nederlandse zijde, welke het gevolg zouden kunnen zijn van een officiële Indonesische verklaring waarin de NMM niet voldoende in bescherming zou worden genomen.

Ik zou met Uw goedkeuring bedoelde aide-mémoire in de volgende geest willen redigeren:

'De Nederlandse Regering heeft kennis genomen van uitlatingen tijdens parlementaire discussies, waarin de NMM door sommige leden op onwelwillende wijze werd betrokken. De Nederlandse Regering heeft de Nederlandse Militaire Missie steeds beschouwd als een op verzoek en uitsluitend in het belang van de RI in het leven geroepen instituut. Zij heeft deze dienst gaarne verleend, hoewel het afstaan van een aantal der beste Nederlandse officieren en kader in verband met de opbouw van het Nederlandse leger voor haar een aanzienlijk offer betekende.

Het is de Nederlandse Regering weinig aangenaam, dat thans deze als een uitsluitend technisch advieslichaam functionerende Missie geheel buiten haar wil en toedoen betrokken wordt in binnenlandse politieke conflicten en dat de parlementaire discussies over een aangelegenheid van interne aard zodoende resulteren in aanvallen op Nederland zijdens bepaalde politieke groepen en personen.

De Nederlandse Regering en de publieke opinie daar te lande volgen met aandacht de parlementaire discussies over deze kwestie en met grote belangstelling wordt het antwoord van de Indonesische Regering in het Parlement op 1 October aanstaande tegemoetgezien.'

Aangezien bovenbedoelde demarche alleen zin heeft wanneer zij wordt gedaan avant het Kabinet zijn antwoord heeft opgesteld, verzoek ik U, indien U accoord gaat, mij daartoe *per omgaande* te machtigen, daar ik de demarche niet later dan morgen zou moeten doen.